

NAVROTSKI

Het hart klopt in zijn keel. Hij kijkt door een kier tussen twee planken en bewondert haar tegenwoordigheid van geest: ze klapt in haar handen, kraait van plezier en begint de kip meteen te plukken. Hoelang zal ze de soldaten kunnen afleiden? Hij zet de bijl rechtop achter de houtstapel bij de deur en schuifelt naar achteren, naar de veilige schemer tussen de scheefgezakte schotten. Tussen de middelste schotten ligt een bult zand. Hij graaft zich in en bedekt zijn hoofd met stro. Met een zandkussen in zijn nek ondersteunt hij zijn hoofd, zodat hij tussen de kriebelstrootjes door zicht heeft op de deur. De deur blijft dicht. Veel gelal en handgeklap buiten, veraf het geschut, maar de deur blijft dicht. Het zand sluit stilaan als een warme pakking om zijn lichaam, het drukt op zijn maag alsof hij zwaar getafeld heeft.

Als hij wakker wordt voelt het alsof hij maar even weggedommeld is, maar het zonlicht van een stralende nieuwe dag kiert tussen de planken naar binnen en verlicht de hele schuur. Zelfs de donkerste hoeken zijn te onderscheiden, dat is niet goed. Zonder geluid te maken graaft hij zich uit en posteert zich bij de houtstapel naast de deur, de bijl losjes in zijn hand; steunend op een houtblok. Het is niet moeilijk om te doen, hij houdt dit uren vol, en als het moet, dagen. Hij is het gewend om op wacht te staan en al heeft hij honger, hij is thuis. Ook aan honger is hij wel gewend, de knagende pijn zal langzaam uitdoven. Als het lichaam tot het besef komt dat het geen voedsel krijgt, zal het beginnen zichzelf op te eten; het zal uit alle celweefsels de laatste restjes vet en energie trekken om het naar de meest bedreigde organen te sturen. Maar hij is thuis! Het is oorlog en in zijn eentje vormt hij een legertje. Hij kan zijn eigen tactiek bepalen, hij hoeft aan niemand verantwoording af te leggen, met niemand zijn rantsoen te delen, naar niemands geklaag te luisteren. Dit is vrijheid, ongekende vrijheid!